Beslutsinstans: Tekniska nämnden
Processägare: Park- och gatuchef

Senast uppdaterad: 2026-05-19 § 52
Styrdokumentsnummer: DK 2026:16

Riktlinjer gällande Bärande principer för park

Dokumentets syfte

Utgångspunkten för *Bärande principer investering och drift av Danderyds kommuns parker* är att skapa, förvalta och utveckla trygga, vackra och funktionella park- och grönområden i Danderyds kommun. Principerna ska tydliggöra vilka kriterier som är bärande vid planering och gestaltning av parkytor i kommunen och ge en helhetsbild över hur projekt- och platsprioriteringar görs i det planerade arbetet.

Dokumentet gäller för

Dokumentet gäller för tekniska nämndens verksamhet.

Innehåll

Dokumentets syfte 1
Dokumentet gäller för 1
Bärande principer för park 3
Parkens vegetation och grönska....3
Lek, aktivitet och sociala mötesplatser....3
Klimatanpassad och resurseffektiv park....4
Drift, skötsel och långsiktig förvaltning 4
Identitet, kulturmiljö och platsens karaktär 4
Tillgänglighet, trygghet och funktion....5

Bärande principer för park

Principerna avser iordningsställda parker, allér, träd med höga värden samt övrigt anlagda bruksytor inom parkmark. Skog- och naturområden samt ängsytor omfattas inte av dessa principer utan behandlas i separata bärande principer.

Med dessa bärande principer tas hänsyn till hur fleråriga planer för investeringsprojekt tas fram. Investeringsplaneringen ska möjliggöra förbättringar och utveckling av parkmiljöer med beaktande av samhällsförändringar över tid, samtidigt som kommunens kulturmiljöer bevaras och stärks.

Principerna omfattar även driftåtgärder, vilka i huvudsak prioriteras med syfte att bevara, vårda och underhålla befintliga parkmiljöer för att säkerställa deras långsiktiga funktion, kvalitet och värden.

Bärande principer för park tar avstamp i följande huvudsakliga målformuleringar:

Parkens vegetation och grönska

Mål: Parkmiljöer ska präglas av varierad, robust och estetisk tilltalande vegetation som ger ekologiska, rekreativa och klimatrelaterade värden.

- Vegetationen ska utformas för årstidsförändring, blomningsperioder över året och god variation i både art- och strukturval.
- Växtval och placering ska i första hand utgå från kriterier som robusthet, hållbarhet över tid, ekosystemtjänster och visuella kvaliteter.
- Träd och planteringar ska ses som långsiktiga kapitalinvesteringar.
- Parkens gestaltning och vegetation ska aktivt gynna och förstärka den biologiska mångfalden av inhemska växter och djur genom att främja ett rikt växt- och djurliv.

Lek, aktivitet och sociala mötesplatser

Mål: Parkmiljöer ska erbjuda trygga, inkluderande och varierade platser för lek, rörelse och social gemenskap.

- Parker ska erbjuda funktioner för både spontanlek och organiserad aktivitet.
- Lekmiljöer ska i högre grad utformas med inspirerande, naturpräglade och åldersinkluderande inslag.

- Parker ska stödja lågintensiva aktiviteter såsom vila och återhämtning genom lugna zoner.
- Gestaltade parkytor inklusive dess möblering och belysning, eftersträvas vara trygga, tillgängliga och karaktärsfulla.

Klimatanpassad och resurseffektiv park

Mål: Parker ska bidra till att stärka kommunens klimatanpassning och samtidigt förvaltas med resurshållning och långsiktighet.

- Parker ska bidra med stödjande och reglerande ekosystemtjänster såsom *Biologisk mångfald, Reglering av lokalklimat,* och *Rening och Reglering av vatten.*
- Planering och gestaltning ska främja cirkulära materialflöden, hållbara materialval och livscykeltänkande.
- Ljusföroreningar ska motverkas genom genomtänkt och behovsanpassad belysning på lämpliga platser som tar hänsyn till människor, djurliv och ekosystem.
- Vattenförbrukning och resursåtgång i skötseln ska minimeras genom smart växtval och skötselteknik.

Drift, skötsel och långsiktig förvaltning

Mål: Parkmiljöer ska vara robusta, ekonomiskt och ekologiskt hållbara och möjliga att sköta effektivt utan att kvalitet tappas över tid.

- Gestaltning ska utformas i dialog med driftorganisationen för att säkerställa genomförbar och kostnadseffektiv skötsel.
- Material och konstruktioner ska väljas med fokus på livslängd, miljöpåverkan, reparerbarhet och totalekonomi.
- Parker ska följas upp kontinuerligt genom dokumentation, statusbedömningar, planerad reinvestering och långsiktig förvaltning.

Identitet, kulturmiljö och platsens karaktär

Mål: Parker ska förstärka sin omgivnings identitet och bidra till attraktiva och karaktärsfulla offentliga miljöer.

- Parkers gestaltning ska utgå från platsens historia, karaktär och sociala användning.

- Konst och kulturhistoriska element ska värnas och användas för att stärka platsens unika uttryck och historia.
- Kommunens alléer hanteras och förvaltas i linje med Biotopsskyddet och Länsstyrelsens regler.
- Nya parker och större parkupprustningar ska utformas med ett tydligt och genomarbetat koncept som kan bidra till lokal identitet och särprägel samt utföras med en varsam utvecklingsinriktning där mindre insatser i succesiv takt prioriteras framför större omgestaltningar.

Tillgänglighet, trygghet och funktion

Mål: Parker ska vara tillgängliga, inkluderande och upplevas som trygga för alla invånare.

- Fysiskt och social tillgänglighet ska beaktas vid all planering av parker.
- Trygghetsinsatser ska integreras i gestaltningen genom belysning, siktlinjer och omsorgsfull skötsel.
- Parkplanering ska anpassas över tid efter ändrade behov hos invånare, ny forskning samt förändrade ekonomiska förutsättningar hos kommunen.